

INTERVENCIÓ EN ELS TRASTORNS SECUNDARIS I SAAC

▪ DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

6 ECTS

3º curs / 2º semestre / obligatòria

Nadia Ahufinger Sanclemente

nadiahufinger@uoc.edu

▪ DESCRIPCIÓ

La comunicació resulta efectiva quan la intenció i el significat que desitja transmetre un individu és comprès per una altra persona. Existeixen persones que tenen greus problemes per comunicar-se a través de l'ús del parla natural i les seves possibilitats d'interacció i relació amb les persones del seu entorn es veu afectada. En aquests casos és essencial introduir la comunicació augmentativa i/o alternativa (CAA) a través dels sistemes augmentatius i alternatius de la comunicació (SAAC) per proporcionar un suport (visual, tàctil, etc.) a la llengua oral que la faci més accessible o bé per substituir-la.

Aquesta assignatura té com a finalitat dotar al futur professional de la logopèdia del coneixement i les eines necessàries per aplicar un determinat SAAC en funció de les necessitats de la persona usuària a qui atén i dels contextos en què participa.

▪ L'ASSIGNATURA EN EL CONJUNT DEL PLA D'ESTUDIS

L'assignatura d'Intervenció en els Trastorns Secundaris i SAAC pertany al conjunt d'assignatures obligatòries del Mòdul 12. La Intervenció Logopèdica. Concretament, a la matèria d'Intervenció en els Trastorns del Desenvolupament.

▪ CAMPS PROFESSIONALS EN QUÈ ES PROJECTA

▪ CONEIXEMENTS PREVIS

▪ INFORMACIÓ PRÈVIA A LA MATRÍCULA

Com a prova d'avaluació final, aquesta assignatura té un examen presencial obligatori.

▪ COMPETÈNCIES

Competències

Competències generals (CG) i competències bàsiques (CB)

G3 - Interactuar amb altres persones amb empatia, demostrant habilitats en les relacions interpersonals.

CB2 - Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

CB3 - Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Competències transversals (CT)

T2 - Projectar els valors de l'emprenedoria i de la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació cap al desenvolupament professional.

T3 - Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

Competències específiques (CE)

E5 - Dissenyar i dur a terme els tractaments logopédics, tant individuals com a col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats, i atenent a les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.

E6 - Seleccionar, implementar i facilitar l'aprenentatge de sistemes de comunicació augmentatius així com el disseny i ús de pròtesi i ajudes tècniques necessàries adaptats a les condicions físiques, psicològiques i socials dels seus pacients.

E11 - Explicar i argumentar el tractament seleccionat.

E12 - Conèixer, dissenyar i aplicar programes preventius relacionats amb la logopèdia, i fomentar les habilitats comunicatives en la població.

E22 - Incorporar els principis ètics i legals de la professió a la pràctica, integrant els aspectes socials i comunitaris en la presa de decisions.

E23 - Ser capaç d'exercir la professió, respectant l'autonomia del pacient, els seus determinants genètics, demogràfics, culturals i econòmics, aplicant els principis de justícia social i comprenent les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.

• **RESULTATS D'APRENTATGE**

Disseny projectes d'intervenció logopédica, seleccionant el model, els objectius, les tècniques i recursos adequats per a la intervenció logopédica atenent als condicionants de cadascun dels àmbits d'intervenció: educatiu, social i sanitari

Redacta informes d'intervenció amb la correcció formal pertinent adequant la informació necessària quan va dirigit a la pròpia família com a altres professionals implicats en el cas (foniatres, otorrinos, mestres, pediatres, etc.)

Especifica de forma àmplia un conjunt de consells pràctics per incitar la participació de la família en el tractament logopédico

Selecciona, valora i pren decisions en l'elecció d'un sistema de comunicació alternatiu, tenint presenti la seva forma d'accés, les ajudes tècniques requerides i altres instruments o aplicacions a partir de casos pràctics

Disseny un pla d'intervenció logopédica per a l'estimulació primerenca de la comunicació, el llenguatge, la parla i les funcions orofacials en col·laboració amb les aportacions d'altres professionals implicats en cada cas

Infereix les alteracions logopédicas secundàries a altres alteracions, així com a l'estatus cultural i socioeconòmic del pacient

Mostra habilitats per tractar a pacients amb trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals i identifica les situacions que requereixen la derivació a altres professionals

Argumenta sobre la importància i la influència de l'entorn social en la millora del tractament logopèdic de diferents casos pràctics

Analitza les capacitats personals i professionals pròpies en relació a diferents àmbits de la pràctica professional

Analitza coneixements propis de l'àmbit i la seva contextualització en entorns nacionals i internacionals

Aplica els seus coneixements, la comprensió d'aquests i les seves capacitats de resolució de problemes en àmbits laborals complexos o professionals i especialitzats que requereixen l'ús d'idees creatives i innovadores

Recopila i interpreta dades i informacions sobre les quals fonamentar les seves conclusions incloent, quan calgui i pertinent, la reflexions sobre assumptes d'índole social, científica o ètica en l'àmbit de la logopèdia

▪ **CONTINGUTS**

Mòdul didàctic 1: Introducció a la comunicació augmentativa i alternativa (CAA).1. Què entenem per comunicació?.2. La comunicació augmentativa i alternativa (CAA)

Mòdul didàctic 2: La comunicació augmentativa i alternativa (CAA) senseajuda . 1. La comunicació augmentativa i alternativa (CAA) sense ajuda

Mòdul didàctic 3: La comunicació augmentativa i alternativa (CAA) amb ajuda. 1. La comunicació augmentativa i alternativa (CAA) amb ajuda. 2. Productes de suport per la CAA. 3. Formes d'indicació dels signes gràfics. 4. Productes de suport per facilitar l'accés als taulers de comunicació o als suports tecnològics. 5. Productes de suport per al muntatge i la subjecció.

Mòdul didàctic 4: Persones candidates o destinatàries a usar CAA. 1. Persones candidates a usar CAA segons la funció que compleix la CAA. 2. Persones candidates a usar CAA: temporalitat versus permanència. 3. Persones candidates a usar CAA: trastorns congènits versus adquirits. 4. Persones candidates a usar CAA: ús de la CAA segons l'etapa evolutiva.

Mòdul didàctic 5: Estratègies d'avaluació, implementació, ús i seguiment de la CAA. 1. El pla d'actuació per establir l'ús d'un sistema de CAA. 2. Etapes del procés d'establiment d'un sistema de CAA.

Mòdul didàctic 6: La comunicació augmentativa i alternativa (CAA) des de l'experiència en primera persona. El cas de Mabel Maria Isabel Clavel García. 1. Entrevista.

▪ **CONSULTA DELS MATERIALS QUE DISPOSA L'ASSIGNATURA**

Materials	Format
La Comunicació augmentativa i alternativa (CAA) i les tecnologies de suport	Audiovisual
Trastorns secundaris i CAA	Web
Entrevista experta Marion Dohen: Comunicació multimodal, gestos i sistemes alternatius i augmentatius de la comunicació	Audiovisual
Entrevista experta Jordina Sánchez Amat: Llengua de signes i comunicació alternativa i augmentativa	Audiovisual

▪ MATERIALS I EINES DE SUPORT

Per a la realització d'aquesta assignatura es compta amb el material i recursos propis realitzats pel professorat de la universitat: els mòduls textuais didàctics associats a l'assignatura i l'enregistrament d'entrevistes a professionals de l'àmbit i casos pràctics. A més, es compta amb material extern a la universitat, com per exemple articles científics, capítols de llibre, recursos per a la intervenció i una gran varietat de casos reals de persones usuàries de la CAA, així com de situacions d'intervenció.

L'assignatura compta amb un *Quizz* creat *ad hoc* a través de l'eina *Moodle* per activar els coneixements previs de l'assignatura i per comprovar l'aprenentatge un cop cursada.

▪ INFORMACIONS SOBRE L'AVALUACIÓ A LA UVIC-UCC

La Normativa acadèmica de la UVic-Ucc disposa que el procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis fets.

La manca d'originalitat en l'autoria o el mal ús de les condicions en què es fa l'avaluació de l'assignatura és una infracció que pot tenir conseqüències acadèmiques greus.

L'estudiant serà qualificat amb un suspens (D/0) si es detecta manca d'originalitat en l'autoria d'alguna activitat avaluable (pràctica, prova d'avaluació contínua (PAC) o final (PAF), o la que es defineixi al pla docent), sigui perquè ha utilitzat material o dispositius no autoritzats, sigui perquè ha copiat textualment d'internet, o ha copiat d'anotacions, de materials, de manuals o d'articles (sense la citació corresponent), altres estudiants, o per qualsevol altra conducta irregular.

Quan aquesta mala conducta es produeixi durant la realització de les proves d'avaluació finals presencials, l'estudiant pot ser expulsat de l'aula, i l'examinador farà constar tots els elements i la informació relatius al cas.

D'altra banda, aquesta conducta pot donar lloc a la incoació d'un procediment disciplinari i l'aplicació, si escau, de la sanció que correspongui.

La UVic-Ucc habilitarà els mecanismes que consideri oportuns per vetllar per la qualitat de les seves titulacions i garantir l'excel·lència i la qualitat del seu model educatiu.

▪ CONSULTA DEL MODEL D'AVALUACIÓ

Aquesta assignatura només es pot superar a partir de l'avaluació contínua (AC) i una prova de síntesi (PS). Per fer la PS cal haver superat l'AC. La fórmula d'acreditació és: AC + PS